

Euroopan alueiden komitean lausunto – Elintarvikeketjuun sovellettava riskinarviointi

(2018/C 461/19)

Yleisesittelijä: Miloslav REPASKÝ (SK, EA), Prešovín itsehallintoalueen alueparlamentin jäsen**Viiteasiakirja:** Elintarvikeketjuun sovellettava riskinarviointi

COM(2018) 179 final

I MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Asetusehdotuksen johdanto-osan 4 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Sen vuoksi on tarpeen varmistaa koko riskianalyysin ajaksi kattava ja jatkuva riskiviestintäprosessi, jossa ovat mukana riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavat unionin ja kansalliset tahot. Prosessiin olisi yhdistettävä avoin vuoropuhelu kaikkien asianomaisten osapuolten välillä, jotta varmistetaan riskianalyysin johdonmukaisuus ja yhtenäisyys.</p>	<p>Sen vuoksi on tarpeen varmistaa koko riskianalyysin ajaksi kattava ja jatkuva riskiviestintäprosessi, jossa ovat mukana riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavat unionin ja kansalliset tahot. Prosessiin olisi yhdistettävä avoin vuoropuhelu kaikkien asianomaisten osapuolten, kuluttajat ja kuluttajajärjestöt mukaan luettuina, välillä, jotta varmistetaan yleisen edun hallitsevuus, riskianalyysin johdonmukaisuus ja yhtenäisyys.</p>

Muutosehdotus 2

Asetusehdotuksen johdanto-osan 8 kappale.

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>(8) Yleissuunnitelmassa olisi yksilöitävä keskeiset tekijät, jotka on otettava huomioon riskiviestintätoimia harkittaessa, kuten riskin eri tasot, riskin luonne ja sen mahdollinen vaikutus kansanterveyteen, keneen tai mihin riski vaikuttaa suoraan tai välillisesti, riskialtistuksen tasot, kyky hallita riskiä sekä muut tekijät, jotka vaikuttavat näkemykseen riskistä, mukaan luettuna kiireellisyys sekä sovellettavat lainsäädäntöpuitteet ja markkinayhteys. Yleissuunnitelmassa olisi myös yksilöitävä käytettävät välineet ja kanavat ja perustettava asianmukaiset mekanismit yhtenäisen riskiviestinnän varmistamiseksi.</p>	<p>(8) Yleissuunnitelmassa olisi yksilöitävä keskeiset tekijät, jotka on otettava huomioon riskiviestintätoimia harkittaessa, kuten riskin eri tasot, riskin luonne ja sen mahdollinen vaikutus kansanterveyteen, keneen tai mihin riski vaikuttaa suoraan tai välillisesti, riskialtistuksen tasot, kyky hallita riskiä sekä muut tekijät, jotka vaikuttavat näkemykseen riskistä, mukaan luettuna kiireellisyys, riskinarvioinnissa havaitut epävarmuustekijät, sovellettavat lainsäädäntöpuitteet ja markkinayhteys. Yleissuunnitelmassa olisi myös yksilöitävä käytettävät välineet ja kanavat ja perustettava asianmukaiset mekanismit yhtenäisen riskiviestinnän varmistamiseksi kaikilla hallintotasoilla, alue- ja paikallisyhteisöt mukaan luettuina.</p>

Perustelu

Paikallis- ja alueviranomaiset panevat täytäntöön merkittävän osan EU:n lainsäädännöstä, ja sen vuoksi on olennaisen tärkeää, että kyseiset hallintotahot osallistetaan asianmukaisesti viestintästrategian toteuttamiseen, jotta huolehditaan strategian yhtenäisyydestä.

Muutosehdotus 3

Asetuksen (EY) No 178/2002 uusi 8 a artikla.

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Riskiviestinnän tavoitteet</p> <p>Riskiviestinnällä on pyrittävä seuraaviin tavoitteisiin ottaen huomioon riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavien tahojen tehtävät:</p> <p>a) edistetään käsiteltävinä oleviin erityisiin kysymyksiin liittyvää tietoisuutta ja ymmärtämystä koko riskianalyysiprosessin ajan;</p> <p>b) edistetään yhtenäisyyttä ja avoimuutta riskinhallintasuositusten muotoilussa;</p> <p>c) tarjotaan vankka perusta riskinhallintapäätösten ymmärtämiselle;</p> <p>d) edistetään riskianalyysiprosessin ymmärtämystä kansalaisten parissa, jotta lisättäisiin luottamusta sen tuloksiin;</p> <p>e) edistetään kaikkien asiaan liittyvien osapuolten asianmukaista osallistumista;</p> <p>f) varmistetaan asianmukainen tiedonvaihto asiaan liittyvien osapuolten kanssa elintarvikeketjuun liittyvistä riskeistä.</p>	<p>Riskiviestinnän tavoitteet</p> <p>Riskiviestinnällä on pyrittävä seuraaviin tavoitteisiin ottaen huomioon riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavien tahojen tehtävät:</p> <p>a) edistetään käsiteltävinä oleviin erityisiin kysymyksiin liittyvää tietoisuutta ja ymmärtämystä koko riskianalyysiprosessin ajan;</p> <p>b) edistetään yhtenäisyyttä ja avoimuutta riskinhallintasuositusten muotoilussa tarkoituksena saavuttaa luonnon, ihmisten terveyden, eläinten ja ympäristön suojelun korkea taso;</p> <p>c) tarjotaan vankka perusta riskinhallintapäätösten ymmärtämiselle;</p> <p>d) edistetään riskianalyysiprosessin ymmärtämystä kansalaisten parissa, jotta lisättäisiin luottamusta sen tuloksiin;</p> <p>e) varmistetaan, että suuri yleisö on tietoinen ”vaaran” ja ”riskin” käsitteistä ja ymmärtää ne ja että riskien ja hyötyjen väliset kompromissit hyväksytään;</p> <p>f) edistetään kaikkien asiaan liittyvien osapuolten asianmukaista osallistumista ja lujitetaan näiden välisiä suhteita ja keskinäistä kunnioitusta ja,</p> <p>g) varmistetaan asianmukainen tiedonvaihto asiaan liittyvien osapuolten kanssa elintarvikeketjuun liittyvistä riskeistä.</p>

Perustelu

Kun otetaan huomioon, että riskin ja vaaran käsitteet tavataan jäsenvaltioissa ymmärtää eri näkökulmista ja että poliittiset päättäjät, tieteentekijät, sääntelyviranomaiset ja toimialan piirissä vaikuttavat tahot käyvät niistä keskustelua, on aiheellista korostaa, miten tärkeää on kohottaa suuren yleisön tietoisuutta mainituista käsitteistä ja varmistaa, että ihmiset ymmärtävät ja hyväksyvät kompromissit riskien ja hyötyjen välillä.

Muutosehdotus 4

Asetuksen (EY) No 178/2002 uusi 8 c artikla.

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Riskiviestinnän yleissuunnitelma</p> <p>1. Annetaan komissiolle tiiviissä yhteisyyssä elintarvike-turvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden kanssa ja asianmukaisten julkisten kuulemisten jälkeen valtuudet hyväksyä 57 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan riskiviestinnän yleissuunnitelma elintarvikeketjuun liittyvissä asioissa, ottaen huomioon 8 a ja 8 b artiklassa vahvistetut tavoitteet ja yleiset periaatteet.</p> <p>2. Riskiviestinnän yleissuunnitelmalla on edistettävä yhdenmukaisia riskiviestintäpuitteita, joita sekä riskinarvioinnista että riskinhallinnasta vastaavien tahojen on noudatettava yhtenäisesti ja järjestelmällisesti sekä unionin että kansallisella tasolla. Siinä on</p> <p>a) yksilöitävä keskeiset tekijät, jotka on otettava huomioon pohdittaessa tarvittavien riskiviestintätoimien tyyppiä ja tasoa;</p> <p>b) yksilöitävä riskiviestinnässä käytetyt keskeiset välineet ja kanavat ottaen huomioon kohderyhmien tarpeet;</p> <p>c) vahvistettava asianmukaiset mekanismit, jotta voidaan vahvistaa riskiviestinnän yhtenäisyyttä riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavien tahojen parissa ja varmistaa avoin vuoropuhelu kaikkien asiaan liittyvien osapuolten välillä.</p> <p>3. Komissio hyväksyy riskiviestinnän yleissuunnitelman viimeistään [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä] ja pitää sen ajan tasalla, ottaen huomioon tekninen ja tieteellinen kehitys ja saadut kokemukset.”;</p>	<p>Riskiviestinnän yleissuunnitelma</p> <p>1. Annetaan komissiolle tiiviissä yhteisyyssä elintarvike-turvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden kanssa ja asianmukaisten julkisten kuulemisten jälkeen valtuudet hyväksyä 57 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan riskiviestinnän yleissuunnitelma elintarvikeketjuun liittyvissä asioissa, ottaen huomioon 8 a ja 8 b artiklassa vahvistetut tavoitteet ja yleiset periaatteet.</p> <p>2. Riskiviestinnän yleissuunnitelmalla on edistettävä yhdenmukaisia riskiviestintäpuitteita, joita sekä riskinarvioinnista että riskinhallinnasta vastaavien tahojen on noudatettava yhtenäisesti ja järjestelmällisesti unioni-, jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla. Siinä on</p> <p>a) yksilöitävä keskeiset tekijät, jotka on otettava huomioon pohdittaessa tarvittavien riskiviestintätoimien tyyppiä ja tasoa;</p> <p>b) yksilöitävä riskiviestinnässä käytetyt keskeiset välineet ja kanavat ottaen huomioon kohderyhmien tarpeet;</p> <p>c) vahvistettava asianmukaiset mekanismit, jotta voidaan vahvistaa riskiviestinnän yhtenäisyyttä riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavien tahojen parissa ja varmistaa avoin vuoropuhelu kaikkien asiaan liittyvien osapuolten välillä.</p> <p>3. Komissio hyväksyy riskiviestinnän yleissuunnitelman viimeistään [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä] ja pitää sen ajan tasalla, ottaen huomioon tekninen ja tieteellinen kehitys ja saadut kokemukset.”;</p>

Perustelu

Sama kuin muutosehdotuksessa 1 esitetty.

Muutosehdotus 5

39 artiklan kohdan 1 alakohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p data-bbox="427 387 533 416">”39 artikla</p> <p data-bbox="371 472 585 501">Luottamuksellisuus</p> <p data-bbox="180 557 229 586">[- -]</p> <p data-bbox="180 642 778 752">1) menetelmät, joita käytetään tieteellisiä selvityksiä, myös tieteellistä lausuntoa, koskevan pyynnön kohteen valmistamiseen tai tuottamiseen, ja muut menetelmään liittyvät tekniset ja teolliset eritelvät;</p> <p data-bbox="180 864 229 893">[- -]</p>	<p data-bbox="1062 387 1168 416">”39 artikla</p> <p data-bbox="1007 472 1220 501">Luottamuksellisuus</p> <p data-bbox="818 557 868 586">[- -]</p> <p data-bbox="818 642 1417 808">1) menetelmät, joita käytetään tieteellisiä selvityksiä, myös tieteellistä lausuntoa, koskevan pyynnön kohteen valmistamiseen tai tuottamiseen, ja muut menetelmään liittyvät tekniset ja teolliset eritelvät, edellyttäen, että hakija osoittaa, että menetelmällä ei ole haitallisia vaikutuksia terveyteen tai ympäristöön;</p> <p data-bbox="818 864 868 893">[- -]</p>

Perustelu

Muutosehdotuksen tavoitteena on ottaa paremmin huomioon terveyden ja ympäristön suojeleminen.

Muutosehdotus 6

39 artiklan 4 kohdan b alakohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p data-bbox="427 1350 533 1379">”39 artikla</p> <p data-bbox="371 1435 585 1464">Luottamuksellisuus</p> <p data-bbox="180 1520 229 1550">[- -]</p> <p data-bbox="180 1606 778 1659">4. Sen estämättä, mitä 2 ja 3 kohdassa säädetään, seuraavat tiedot on kuitenkin julkaistava:</p> <p data-bbox="180 1715 229 1744">[- -]</p> <p data-bbox="180 1800 778 1910">b) tiedot, jotka muodostavat osan elintarviketurvallisuusviranomaisen esittämien tieteellisten selvitysten, myös tieteellisten lausuntojen, päätelmiä ja jotka liittyvät ennakoitavissa oleviin terveysvaikutuksiin.”;</p>	<p data-bbox="1062 1350 1168 1379">”39 artikla</p> <p data-bbox="1007 1435 1220 1464">Luottamuksellisuus</p> <p data-bbox="818 1520 868 1550">[- -]</p> <p data-bbox="818 1606 1417 1659">4. Sen estämättä, mitä 2 ja 3 kohdassa säädetään, seuraavat tiedot on kuitenkin julkaistava:</p> <p data-bbox="818 1715 868 1744">[- -]</p> <p data-bbox="818 1800 1417 1939">b) tiedot, jotka muodostavat osan elintarviketurvallisuusviranomaisen esittämien tieteellisten selvitysten, myös tieteellisten lausuntojen, päätelmiä ja jotka liittyvät mahdollisiin ihmisten tai eläinten terveyttä koskeviin tai ympäristövaikutuksiin”;</p>

Perustelu

Muutosehdotuksen tavoitteena on ottaa paremmin huomioon terveyden ja ympäristön suojeleminen.

II POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Taustaa

1. pitää tervetulleena komission aloitetta, jolla pyritään lisäämään elintarvikeketjuun sovellettavan EU:n riskinarvioinnin avoimuutta ja kestäväpohjaisuutta. Kyseessä on askel oikeaan suuntaan. Se selkeyttää avoimuussääntöjä eritoten Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) riskinarvioinneissaan hyödyntämiä tieteellisiä tutkimuksia ajatellen, parantaa EFSA:n hallintoa, tiivistää jäsenvaltioiden ja EFSA:n tieteellistä yhteistyötä ja niiden osallistumista EFSA:n tieteelliseen työskentelyyn sekä kehittää kokonaisvaltaista ja tehokasta viestintästrategiaa riskikysymyksissä.
2. katsoo, että aloite on askel oikeaan suuntaan, mutta edelleen esiintyy epäilyä siitä, mahdollistavatko ehdotetut muutokset riippumattoman tieteellisen valvonnan niiden tutkimusten ja tietoaineistojen suhteen, joita käytetään säänneltyjen tuotteiden ja aineiden riskinarvioinneissa, kun otetaan huomioon voimassa olevaan oikeudelliseen kehykseen sisältyvät tietosuojaa ja luottamuksellisuutta koskevat säännöt.
3. toteaa, että tarkasteltavana oleva säädösehdotus on reaktio komission elintarvikelainsäädäntöä koskevasta asetuksesta (EY) N:o 178/2002⁽¹⁾ tekemän toimivuustarkastuksen tuloksiin sekä vastaus eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen ”Kielletään glyfosaatti ja suojellaan ihmisiä ja ympäristöä myrkyllisiltä torjunta-aineilta” ja että sillä muutetaan useita alakohtaisia säädöksiä.
4. huomauttaa, että asetuksen (EY) N:o 178/2002 toimivuustarkastuksessa kävi ilmi, että ihmiset peräivät entistä avoimempaa riskinarviointimenettelyä elintarvikelainsäädännön alalla, sekä läpinäkyvämpää päätöksentekoprosessia, joka perustuu riskinarviointiin. Toimivuustarkastuksesta tehdyt päätelmät toivat ilmi myös muita aloja, missä tarvitaan muutosta. Niitä ovat EFSA:n hallinto (negatiivisia signaaleja sen kyvystä ylläpitää tieteellisten tutkimusten korkea laatu ja riippumattomuus ja tarve tehostaa yhteistyötä kaikkien jäsenvaltioiden kanssa) ja puutteellinen viestintä riskiaiheesta ylipäätään.
5. huomauttaa, että riskien arvioinnin suorittaa EU:n tasolla EFSA, joka perustettiin yleistä elintarvikelainsäädäntöä koskevan asetuksen nojalla. EFSA on riippumaton tieteellinen elin, joka vastaa asiantuntija-arvioiden antamisesta turvallisuuteen liittyvien näkökohtien suhteen EU:n elintarvikkeiden ja rehujen osalta komission, jäsenvaltioiden ja Euroopan parlamentin pyynnöstä sekä omasta aloitteestaan. Nämä arvioinnit suoritetaan erillään riskinhallinnasta, josta Euroopan komissio on suurelta osin vastuussa.

EU:n riskiarviointiprosessin avoimuus, riippumattomuus ja luotettavuus

6. korostaa, että kansalaiset ja muut sidosryhmät ovat ilmaisseet huolestuneisuutensa niiden toimialan tuottamien tutkimusten ja tietoaineistojen avoimuudesta ja riippumattomuudesta, joita EFSA käyttää riskinarvioinneissaan säänneltyjä tuotteita tai aineita koskevien lupamenettelyjen yhteydessä.
7. toteaa, että komission ehdotukset ovat toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisia.
8. toteaa, että nykyinen lupamenettely perustuu hakijan (toimialataho) suoraan tilaamiin, asianomaista hakemusaineistoa varten vaadittaviin tutkimuksiin. Keskeistä tässä mallissa on näkemys, että julkisia varoja ei pitäisi käyttää sellaisten tutkimusten teettämiseen, joilla viime kädessä autetaan teollisuutta saattamaan jokin tuote markkinoille.
9. huomauttaa, että näin ollen teollis- ja tekijänoikeudet, jotka kohdistuvat mainittuihin, riskinarviointiin käytettäviin tutkimuksiin ja niiden sisältöön, kuuluvat toimialalle, jolloin riippumaton tieteellinen valvonta ei ehkä ole mahdollista, kun muistetaan yleistä elintarvikelainsäädäntöä koskevan asetuksen 38 artiklan uuden 1 a kohdan sanamuoto. Siinä säädetään, että ”[e]dellä olevan 1 kohdan c alakohdassa mainittujen tietojen julkaisemista ei ole pidettävä eksplisiittisenä tai implisiittisenä lupana, jonka mukaan kyseisiä tietoja ja niiden sisältöä saisi käyttää, jäljentää tai muutoin hyödyntää – –”.
10. toteaa, että mikäli riippumattomat tutkijat eivät pysty julkaisemaan saamiaan tuloksia, se ei millään tavoin kannusta heitä ristiintarkastamalla varmistamaan tuloksia tutkimuksesta, jota käytetään EFSA:n riskinarvioinnissa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä.

11. toteaa, että jotta riippumattomat tutkijat kykenisivät muodostamaan käsityksen kulloisenkin analyysin paikkansapitävyydestä tai toistamaan jonkin tietyn tutkimuksen tulokset tai tekemään uusia löydöksiä, on olennaisen tärkeää saada käyttöön ei ainoastaan tietoaimes vaan myös tulosten saavuttamiseen käytetyt ohjelmistot. Sen vuoksi olisi erittäin hyödyllistä tehdä selväksi komission ja EFSA:n asema, mitä tulee oikeuteen käyttää sellaista omisteista ohjelmistoa, jota on hyödynnetty teetettyihin tutkimuksiin, ottaen erityisesti huomioon, että EFSA on ilmoittanut tavoitteekseen mahdollistaa tieteellisen tuotantonsa toistettavuus.

12. toteaa lisäksi kokemuksen osoittaneen, että suuren yleisön pääsy käsiksi tietoihin ja aineistoihin, joiden avulla olisi mahdollista tarkistaa tietyn aineen turvallisuuden arvioinnin asianmukaisuus, ei ole välttämättä yksinkertaista ja voi edellyttää oikeuskäsittelyä EU:n tuomioistuimissa ⁽²⁾.

13. huomauttaa tässä yhteydessä, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 12 artiklassa sallitaan oma-aloitteinen julkaisu ja suorastaan kehoitetaan siihen. Komitea katsoo, että EU:n kaikkien tieteellisten neuvoo-antavien elinten tulisi soveltaa yhtenäisesti EU:n sääntöjä yleisön pääsystä tutustumaan informaatioon ja että niiden tulisi harjoittaa yhtenäistä aloitteellista julkaisupolitiikkaa ennustettavuuden varmistamiseksi.

14. toteaa tässä yhteydessä, että Euroopan lääkevirasto julkaisi vuonna 2016 julkisen valvonnan ja uuden tietämyksen soveltamisen tulevassa tutkimuksessa kansanterveyden nimissä mahdollistamisesta annettuun toimintapolitiikkaansa nro 0070 ⁽³⁾ kytkeytyvän suuntaviiva-asiakirjan virastossa noudatettavista kliinisten tietoaaineistojen oma-aloitteisen julkistamisen periaatteista.

15. kannattaa ehdotusta perustaa rekisteri kaikista EFSA:n hallinnoimista tutkimuksista, joka tehnee valikoivasta julkaisemisesta ja tärkeiden turvallisuustietojen luovuttamatta jättämisestä vaikeampaa. Komitea toteaa, että mainitunlainen EU:n rekisteri on jo käytössä kliinisiä kokeita varten ⁽⁴⁾.

16. katsoo aineistojen luottamuksellisuuteen nähden yhdenmukaistamisen tärkeäksi eikä sen vuoksi pidä kyseisen veloitteen siirtämistä jäsenvaltioille parhaana ratkaisuna. EFSA:n tulisi päättää tietoaaineistojen luottamuksellisuudesta, jotta varmistetaan, että soveltamista arvioidaan johdonmukaisesti tässä arkaluonteisessa asiassa.

EU:n riskinarviointimenettelyn kestäväpohjaisuus ja EFSA:n hallinto

17. pitää myönteisenä, että yksi tämän säädösehdotuksen tavoitteista on parantaa EFSA:n hallintoa, tiivistää jäsenvaltioiden tieteellistä yhteistoimintaa tämän elimen kanssa ja edistää niiden osallistumista sen tieteelliseen työhön.

18. panee tyytyväisenä merkille, että EFSA:n määrärahoja on lisätty huomattavasti, jotta se voi hoitaa uudet tehtävänsä, esimerkiksi teettää riippumattomia turvallisuuskokeita poikkeuksellisissa olosuhteissa. Komitea korostaa kuitenkin, että samalla on taattava riittävä rahoitus sitä varten, että EFSA pystyy hoitamaan keskeiset tehtävänsä ilman rajoituksia.

19. on hyvillään EFSA:n johtokunnan kokoonpanon ja EFSA:n ulkoista arviointia koskevan menettelyn mukauttamisesta unionin erillisvirastoista vuonna 2012 annetun toimielinten yhteisen julkilausuman liitteessä esitetyn mukaiseksi.

20. toteaa, että tällä hetkellä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen johtokunnassa on 14 valittua jäsentä, ja määrän odotetaan kasvavan 35:een, mikäli ehdotus toteutuu. Kunkin jäsenvaltion on määrä nimetä oma edustajansa ja tälle varajäsenen, millä varmistetaan jäsenvaltioiden parempi osallistuminen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen hallintoon. Komissio nimeää kaksi jäsentä, ja Euroopan parlamentilla on yksi edustaja; neljä jäsentä edustaa kansalaisyhteiskunnan ja elintarvikeketjun intressejä.

21. panee merkille, että mikäli henkilöstökapasiteetti on riittämätön, eritoten pienempien jäsenvaltioiden suhteen (on tarpeen nimetä jopa 12 kansallista asiantuntijaa jäsenvaltiota kohden), ehdotuksessa avataan mahdollisuus nimetä jäseniä EFSA:n lautakuntiin muista jäsenvaltioista. Tämä kuitenkin horjuttaisi tavoiteltua yhteistyön tasapainoa kaikkien jäsenvaltioiden kesken.

⁽²⁾ Kanne 25.5.2017, Hautala ym. v. EFSA (asia T-329/17).

⁽³⁾ http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Other/2014/10/WC500174796.pdf.

⁽⁴⁾ Euroopan lääkeviraston hallinnoima EU:n kliinisten tutkimusten tietokanta (EudraCT).

Riskiviestinnän parantaminen

22. on tyytyväinen siihen, että komission ehdotuksessa esitetystä riskiviestinnän yleissuunnitelmasta otetaan huomioon eri riskikäsitteet ja korostetaan niiden suhteen, miten tärkeää on lisätä suuren yleisön tietoisuutta sellaisista käsitteistä kuin "vaara" ja "riski".
23. panee merkille, että vaikka säänneltyjen tuotteiden arviointi- ja lupamenettely nojaa yhdenmukaisiin periaatteisiin, jäsenvaltioiden välillä on niiden harjoittamassa tiettyjä aineita koskevassa sääntelyssä ilmeisiä epäjohtonmukaisuuksia, jotka saattavat johtua eri näkökulmista vaaran ja riskin käsitteisiin ja asianomaisten riskitasojen sosiaalisesta hyväksyttävyydestä.
24. korostaa luottamuksen eurooppalaisiin päätöksentekijöihin heikentyneen kautta linjan ja huomauttaa, että suuren yleisön luottamus on yksi tärkeimmistä ihmisten riskikäsitteitä selittävästä muuttujista⁽⁵⁾. Mikäli kansalaiset luottavat päätöksentekijöihin tai sääntelijöihin, he kokevat riskin pienemmäksi kuin siinä tapauksessa, että he eivät luota näihin.
25. tukee näin ollen ajatusta lisätä yleisön ja asianomaisten osapuolten luottamusta EU:n elintarvikkeiden turvallisuuteen nähden soveltaman toimintatavan avoimuuteen ja kestäväpohjaisuuteen erityisesti riskinarvioinnissa. Komitea huomauttaa samalla, että jotta riskiviestintästrategia olisi tehokas, on käännyttävä yleisön ja muiden sidosryhmien puoleen aloitteellisesti ja rakentavasti ja huolehdittava siitä, että eri kompromissit riskien ja hyötyjen välillä ymmärretään ja hyväksytään.
26. korostaa, että EU:n riskiviestintästrategian on oltava osallistava ja varmistettava, että kaikki hallintotasot keskushallinnosta aina alue- ja paikallisyhteisöihin sekä muut asiaankuuluvat toimijat saadaan asianmukaisella tavalla mukaan, jotta varmistetaan johdonmukainen riskiviestintästrategia elintarvikeketjuun liittyvien riskien käsittelyyn.
27. huomauttaa ehdotuksen tarkastelun ja tähänastisen keskustelun osoittaneen, että on otettava huomioon ounasteltu hallinnollisen rasituksen lisääntyminen, kansallisten asiantuntijoiden panoksen tarpeen kasvu EFSA:n johtokunnan jäsenenä ja heidän toimiessaan EFSA:n tiedelautakunnissa, mahdollinen poliittinen vaikuttaminen kansallisten asiantuntijoiden nimeämiseen, millä puolestaan on vaikutuksensa EFSA:n riippumattomuuteen, ja kaikkiin jäsenvaltioihin kohdistuva huomattava taloudellinen vaikutus, kun EFSA:n määrärahoja kasvatetaan merkittävästi, sekä odotettavissa olevat brexitin talousarviovaikutukset.

Bryssel 10. lokakuuta 2018.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁵⁾ Tämä käy ilmi Ragnar Löfstedtin ja muiden tutkijoiden työstään riskiviestinnän ja riskinhallinnan alalla saamista tuloksista.